

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
МЕНЕДЖМЕНТ

підготовки бакалавра
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D5 Маркетинг
освітньо-професійної програми Логістика

Силабус освітнього компонента МЕНЕДЖМЕНТ підготовки бакалавра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D5 Маркетинг, за освітньо-професійною програмою Логістика

Розробник: Надія Буняк, доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних наук, доцент

Гарант освітньо-професійної програми:

Віталій РЕЙКІН

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту
протокол № 2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМЮК

І. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	D Бізнес, адміністрування та право, D5 Маркетинг, Логістика, перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 1-ий
ІНДЗ: немає		Семестр 2-ий
		Лекції 30 год.
		Практичні (семінарські) 24 год.
		Самостійна робота 86 год.
		Консультації 10 год.
Мова навчання	Українська	
Сторінка курсу в MOODLE	http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=576	

II. Інформація про викладача

ПІБ – Буняк Надія Михайлівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон +38(066)7892806

Електронна пошта: Buniak.Nadiya@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G
ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Менеджмент» належить до нормативних освітніх компонентів, спрямований на формування навиків управління організацією шляхом освоєння базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів формування комплексного механізму управління результативністю її діяльності.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити. Передумови для вивчення – освітній компонент «Культура та етика ведення бізнесу».

Постреквізити. З урахуванням матеріалу освітнього компонента «Менеджмент» опановується освітній компонент «Обґрунтування управлінських рішень та оцінювання ризиків».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета вивчення освітнього компонента – формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, а

також розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Основними **завданнями** освітнього компонента є формування комплексного бачення щодо: сутності основних понять і категорій менеджменту та управління; принципів та функцій менеджменту; системи методів управління; змісту процесів та технології управління; основ планування, здійснення мотивування та контролювання; організації взаємодії та повноважень; прийняття рішень у менеджменті; інформаційного забезпечення процесу управління; керівництва та лідерства, стилів управління; системи управління конфліктами; етики і відповідальності у менеджменті; ефективності управління; оволодіння сучасним інструментарієм практичної реалізації методів та функцій менеджменту, обґрунтування управлінських рішень в умовах мінливого зовнішнього середовища.

4. Компетентності. Програмні результати. Soft skills

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності

ФК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.

ФК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

ФК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

ФК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

ПРН13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички

підприємницької та управлінської ініціативи.

Soft skills, що формуються у процесі вивчення ОК «Менеджмент»: комунікативність, критичне мислення, вміння працювати в команді, гнучкість та адаптивність, чесність і етична відповідальність, лідерські якості, вміння комплексно підходити до вирішення проблем.

ОК «Менеджмент» сприяє досягненню таких *Цілей сталого розвитку*:

Ціль 4. Якісна освіта.

Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання.

Ціль 10. Скорочення нерівності.

Ціль 11. Відповідальне споживання та виробництво.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1. Загальні засади менеджменту та управління						
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту	10	2	2	6		ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 2. Історія розвитку менеджменту	10	2	2	5	1	РЗ (2), Е (2), Т (1) / 5
Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту	10	2	1	6	1	ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 4. Методи менеджменту	10	2	1	6	1	ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 5. Процес управління	10	2	2	5	1	ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Разом за модулем 1	50	10	8	28	4	25
Змістовий модуль 2. Функції менеджменту						
Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту	11	2	2	6	1	ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 7. Організування як загальна функція менеджменту	10	2	2	6		ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 8. Мотивування як загальна функція менеджменту	11	2	2	6	1	ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту	9	2	1	6		ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 10. Регулювання як загальна функція менеджменту	10	2	1	6	1	ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Разом за модулем 2	51	10	8	30	3	25
Змістовий модуль 3. Соціально-психологічні аспекти менеджменту						
Тема 11. Інформація і комунікації в менеджменті	12	2	2	7	1	ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 12. Керівництво та лідерство	14	4	2	7	1	РЗ (2), ДБ (2), Т (1) / 5
Тема 13. Управління організаційними конфліктами	11	2	2	7		ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5
Тема 14. Ефективність організації та системи менеджменту	12	2	2	7	1	ДС (2), РЗ (2), Т (1) / 5

Разом за модулем 3	49	10	8	28	3	20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						10
Модульна контрольна робота 2						10
Модульна контрольна роботи 3						10
Всього годин / Балів	150	30	24	86	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Е – есе чи реферат, Т – тести, РЗ – розгляд ситуаційних та виконання практичних завдань.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Менеджмент» передбачає: підготовку до практичних занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань відповідно до плану самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання контрольних робіт та оцінювання рівня й вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle: <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=576>

Таблиця 3

Тема	Питання, винесені на самостійне опрацювання	К-сть год.
1	1. Організація як відкрита динамічна система 2. Професійні та ділові якості менеджерів на різних рівнях управління організацією	6
2	1. Сучасні напрями розвитку науки управління 2. Зарубіжні моделі менеджменту та обґрунтування доцільності використання їх елементів у вітчизняній практиці	5
3	1. Сучасні принципи менеджменту 2. Порівняльна характеристика концепцій та підходів до управління сучасною організацією	6
4	1. Механізм взаємодії між адміністративними, соціально-психологічними та економічними методами менеджменту 2. Ефективність методів менеджменту	6
5	1. Класифікація методів прийняття та обґрунтування управлінських рішень 2. Встановлення пріоритетів при допомозі аналізу АБВ	5
6	1. Етапи процесу планування за Р. Акоффом 2. Планування реалізації стратегії	6
7	1. Процес делегування повноважень і відповідальності 2. Вплив ситуаційних чинників на проєктування організації	6
8	1. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми. 2. Мотиваційна теорія підкріплення	6
9	1. Шляхи підвищення ефективності контролю 2. Поведінкові аспекти контролю	6
10	1. Особливості оперативного регулювання діяльності організації	6

	2. Регульовальні заходи в системі управління організацією	
11	1. Моделі комунікаційного процесу 2. Особливості ведення переговорів з іноземними партнерами	7
12	1. Влада як елемент примушення 2. Сучасні стилі лідерства 3. Керівництво групою поведінкою	7
13	1. Конфлікти у сфері управління, засоби їх попередження та розв'язання 2. Роль менеджера в процесі управління конфліктами	7
14	1. Чинники, які впливають на ефективність управління 2. Управлінська етика та її складові 3. Заходи щодо забезпечення етичної поведінки менеджера	7
Разом		86

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та

міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.l.u/oajaku>).

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (30 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Здобувач освіти допускається до складання іспиту з освітнього компонента, якщо він протягом поточної роботи набрав не менше 35 балів. Для отримання допуску здобувач освіти має відпрацювати практичні роботи до дати екзамену під час основної сесії. Оцінки за відпрацьовані роботи виставляються в електронний журнал успішності поруч або замість «н». У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність.

Екзамен складається у вигляді тестування згідно затвердженого розкладу. Тестові запитання складено відповідно до структури курсу. Містять 60 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється в 0,5 бала. Максимальна оцінка 30 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на екзамен

1. Сутність, зміст менеджменту та управління
2. Організації як об'єкти управління
3. Менеджмент як вид професійної діяльності
4. Особливості діяльності організації на різних етапах її життєвого циклу
5. Ролі та функції менеджерів в організації
6. Менеджмент як галузь знань. Методи досліджень у менеджменті
7. Передумови виникнення науки управління
8. Класичні теорії менеджменту
9. Неокласичні теорії менеджменту
10. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні
11. Існуючі парадигми менеджменту
12. Характеристика інтегрованих підходів до управління
13. Закони і закономірності менеджменту
14. Сутність, природа та роль принципів в досягненні мети організації
15. Сутність та класифікація методів менеджменту

16. Економічні методи менеджменту
17. Адміністративні методи менеджменту
18. Соціально-психологічні методи менеджменту
19. Зміст, основні характеристики системи та процесу управління
20. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності.

Класифікація управлінських рішень

21. Моделі прийняття управлінських рішень
22. Технологія прийняття управлінського рішення
23. Класифікація методів прийняття та обґрунтування управлінських рішень
24. Сутність і зміст планування як функції менеджменту
25. Види планування
26. Основні елементи системи планування
27. Етапи процесу планування
28. Види загальнокорпоративних стратегій
29. Сутність функції організування та її місце в системі управління
30. Поняття та складові організаційної діяльності
31. Характеристика структур управління
32. Сутність мотивування та його роль у менеджменті
33. Характеристика змістовних теорій мотивації
34. Процесні теорії мотивації
35. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми
36. Поняття контролювання та його місце в системі управління
37. Етапи процесу контролювання
38. Види управлінського контролювання
39. Інструменти управлінського контролювання
40. Поняття регулювання та його місце в системі управління
41. Види регулювання
42. Етапи процесу регулювання
43. Інформація, її види та роль в менеджменті
44. Міжособистісні та організаційні комунікації
45. Комунікаційний процес: елементи та етапи
46. Моделі комунікаційного процесу
47. Управління комунікаційними процесами
48. Поняття та загальна характеристика керівництва
49. Форми влади і впливу
50. Теорії лідерства. Типологія лідерів
51. Стилi керівництва
52. Ситуаційні підходи до ефективного керівництва
53. Сутність і види конфліктів в організації
54. Основні джерела і причини виникнення конфліктів в управлінні
55. Усвідомлення та діагностика конфлікту
56. Принципи і методи подолання конфліктів в управлінні
57. Видова класифікація ефективності організації
58. Особливості оцінки різновидів ефективності менеджменту в організації
59. Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку.

Таблиця 4

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90–100 балів (відмінно): здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача освіти працює протягом усього курсу.

82–89 балів (дуже добре): здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені силабусом навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75–81 балів (добре): здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67–74 балів (задовільно): здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60–66 балів (достатньо): здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

0–59 балів (незадовільно): здобувач освіти володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість

передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Буняк Н. М. Менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі України, 2023. 140 с.
2. Буняк Н. М. Менеджмент : методичні вказівки до практичних занять Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі України, 2023. 152 с.
3. Буняк Н. М. Менеджмент : методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі України. 2023. 160 с.
4. Буняк Н. М. Практикум з менеджменту : навч. посіб. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі України, 2022. 260 с.
5. Кундицький О. О. Менеджмент : навч. посіб. Львів : Видавництво ПП «Магнолія 2006», 2024. 316 с.
6. Менеджмент : навч. посіб. / І. І. Кравчук, Л. В. Тарасович, С. О. Лавриненко та ін.: за ред. І. І. Кравчук, Л. В. Тарасович. Житомир : Поліський національний університет, 2024. 384 с.
7. Менеджмент : навч. посіб. / С. І. Страпчук, О. П. Миколенко, І. А. Попова, В. В. Пустова. 2-ге вид. переробл. і допов. Львів : «Новий Світ-2000», 2025. 356 с.
8. Менеджмент у питаннях та відповідях : навч. посіб. / А. А. Вдовічен, О. Г. Вдовічена, В. А. Чичун та ін. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2023. 172 с.
9. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 258 с.

Додаткова

1. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Кубицький С. О., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією : навч. посіб. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2021. 464 с.
2. Буняк Н. М. Лідерство в системі менеджменту організації. *Економіка та суспільство*. 2024. №64. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4327/4253>
3. Буняк Н. М. Мотивування персоналу в системі менеджменту сучасного підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 55. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2911/2835>
4. Буняк Н. М. Особливості адаптивного управління підприємством в умовах кризових явищ. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2022. Вип. 2 (28). С. 56–61. URL : http://www.psae-jrnl.nau.in.ua/journal/2_88_2022_ukr/9.pdf
5. Буняк Н. М. Особливості менеджменту в умовах VANI-світу. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі України*. 2023. № 4(36). С. 97–103.
6. Буняк Н. М. Цифровізація менеджменту організації: особливості та сучасні тренди. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 4(55). С. 537–542.

7. Буняк Н. М., Ващук Т. П. Особливості стратегічного управління закладами охорони здоров'я. *Бізнес-навігатор*. 2022. №2(69). С. 67–71. URL : http://business-navigator.ks.ua/journals/2022/69_2022/11.pdf

8. Buniak N. Mechanism for Managing Organizational Changes at the Enterprise. *Management in Private and Public Sectors as an Important Element of the Functioning of the Organization* : monograph. Higher School of Social and Economic. Przeworsk : WSSG, 2024, pp. 7–20.

9. Pasko O., Sapych V., Tkachenko V., Yu Z., Kuts T. From boardroom to CSR excellence: The role of leadership and governance in corporate sustainability of European firms. *Investment Management and Financial Innovations*. 2025, no 22(2), pp. 293–311. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.22\(2\).2025.23](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.22(2).2025.23)

Інтернет-ресурси

1. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua>

2. Інформаційні ресурси у цифровому репозитарії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua>

3. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>